

G CONSELLERIA
O SERVEIS SOCIALS
I I COOPERACIÓ
B DIRECCIÓ GENERAL
/ COOPERACIÓ

Memòria de Cooperació Illes Balears – 2017

cooperant

[castellano](#) [català](#)

Buscar ...

[Portada](#)

[Planificació](#)

[Cooperació](#)

[Acció humanitària](#)

[Educació para el Desenvolupament](#)

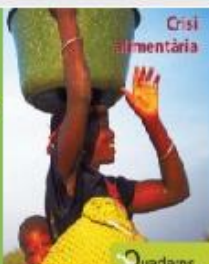
[Joves cooperants](#)

[Agenda](#)

PLAN DIRECTOR
2016-2019

SUBVENCIONES Y
AYUDAS

CENTROS
EDUCATIVOS

AGENDA

FORMACIÓN

Subvenciones y Ayudas

COMERCIO JUSTO

OFICINA DE
COOPERACIÓN

DIRECCIÓN
GENERAL DE

FONDOS
INSULARES DE

TAULA DE CONTINGUTS

	Pàg.
1. Aplicació dels principis generals establerts en el Pla Director de la Cooperació de les Illes Balears 2016-2019	
1.1. Coordinació, participació i alineament	1
1.1.1. Àmbit autonòmic	2
1.1.2. Àmbit estatal	14
1.1.3. Àmbit internacional	15
1.2. Eficàcia	16
1.3. Transparència	17
2. Instruments	
2.1. Cooperació tècnica	18
2.2. Cooperació econòmica	19
2.2.1. Actuacions directes	19
2.2.2. Actuacions a iniciativa de les entitats socials	21
2.3. Educació per al desenvolupament	29
2.3.1. Actuacions directes	29
2.3.2. Actuacions a iniciativa de les entitats socials	32
3. Gestió	38
4. Pressupost executat	40

1. Aplicació dels principis generals establerts en el Pla Director de la Cooperació de les Illes Balears 2016-2019

Les bases legals de la cooperació per al desenvolupament de les Illes Balears es regulen mitjançant la Llei 9/2005, de 21 de juny, de cooperació per al desenvolupament¹. Entre els principis ordenadors que regeixen les polítiques públiques de cooperació per al desenvolupament a les Illes Balears, destaquen l'eficàcia, l'eficiència i la responsabilitat en la planificació, l'execució, el seguiment i l'avaluació dels programes i projectes de cooperació per al desenvolupament, així com la transparència en la informació, el finançament i la participació dels agents de cooperació en aquest àmbit de l'activitat pública.

El Pla Director de la Cooperació per al Desenvolupament de les Illes Balears 2016-2019 es planteja, com a objectiu general, contribuir a l'eradicació de la pobresa, al progrés humà, econòmic i social, i a la defensa dels drets fonamentals de les persones. Per aconseguir-ho, desplega els principis ordenadors de les polítiques de cooperació derivats de la Llei 9/2005 i posa l'accent en els principis d'alineament, eficàcia, coordinació, transparència i participació. La finalitat comuna en l'aplicació d'aquests principis és la consecució d'una cooperació de més qualitat que millori els procediments de planificació, execució, seguiment i avaluació orientada a resultats de desenvolupament.

1.1. Coordinació, participació i alineament

El III Pla Director marca l'estratègia política de cooperació per al desenvolupament del conjunt de les Illes Balears i vol fer valer els canvis que ha provocat la crisi per convertir-los en oportunitats. A més, advoca per reforçar la coordinació en tots els nivells i en totes les direccions.

La COORDINACIÓ és un principi rector imprescindible per dur a terme actuacions coherents, atesa la diversitat d'agents que participen en la cooperació per al desenvolupament. A més, la coordinació contribueix a millorar la qualitat de la cooperació, facilita el treball en xarxa i promou el coneixement mutu entre els agents de les Illes Balears i els dels països socis.

La PARTICIPACIÓ és un principi essencial perquè les actuacions que es duen a terme tinguin en compte els interessos de les persones i dels agents implicats en els processos de desenvolupament. Aquest fet permet que els processos siguin democràtics, tant pel que fa al disseny de polítiques i estratègies com a les actuacions que es desenvolupin en els diversos àmbits.

¹ *Butlletí Oficial de les Illes Balears* núm. 99, de 30 de juny de 2005.

El dia 22 de març es va reunir el grup de treball de seguiment i avaluació del Pla Director 2016-2019 i es van abordar dues qüestions fonamentals: per una part, es va informar sobre l'organització i el funcionament del Grup de treball i, d'altra banda, es va debatre les propostes de millora del document "Matriu de planificació i seguiment del Pla Director de Cooperació 2016-2019". Aquestes reunions són espais de reflexió en què es recolliren totes les aportacions dels participants.

L'ALINEAMENT estableix el compromís dels països donants de basar el suport en les estratègies, les institucions i els procediments nacionals de desenvolupament dels països socis.

Aquests principis s'articulen en els àmbits autonòmic, estatal i internacional.

1.1.1. Àmbit autonòmic

Mitjançant els espais institucionals de participació i la multiplicitat d'actors, es defineixen els mecanismes de lluita contra la pobresa i millora de les condicions de vida de les poblacions més desfavorides.

La COMISSIÓ DE COORDINACIÓ DELS ENS TERRITORIALS DE LES ILLES BALEARS² és un òrgan d'assistència recíproca entre l'Administració de la Comunitat Autònoma, els consells insulars i els ens locals de les Illes Balears que executen despeses computables com a cooperació per al desenvolupament, en el qual també participen els tres fons insulars de cooperació. Assumeix funcions d'informació i comunicació mútues, de deliberació sobre les actuacions respectives per garantir-ne la coherència i la complementarietat, i de planificació d'accions conjuntes de cooperació i d'educació per al desenvolupament. En la sessió ordinària que ha tingut lloc l'any 2017, s'han abordat les qüestions següents:

² Decret 41/2010, de 5 de març, pel qual es regulen la composició i el funcionament de la Comissió Interdepartamental de Cooperació per al Desenvolupament i la Comissió de Coordinació dels Ens Territorials de les Illes Balears (BOIB núm. 41, de 13 de març de 2010).

<i>Data</i>	<i>Continguts de la sessió</i>	<i>Nre. d'assistents</i>
31 de maig	<ul style="list-style-type: none"> • Presentació de la memòria anual 2016 • Presentació del Pla anual 2017 • Nou decret de Cooperació que regula les ajudes en matèria de cooperació. • Informació sobre les darreres actuacions de cooperació tècnica amb el Sud. • Informació sobre les properes actuacions en matèria de cooperació bilateral. 	10
11 de desembre	<ul style="list-style-type: none"> • Visites de seguiment tècnic de la Direcció General de Cooperació. • Visites institucionals de la Direcció General de Cooperació. • Cooperació tècnica amb l'IBANAT en el municipi de Quetzaltenango. • Previsió pressupostària per a l'any 2018. • Informació sobre el conveni signat amb la Conselleria d'Educació i Universitat per a l'execució del Pla pilot en els centres educatius. 	8

La COMISSIÓ INTERDEPARTAMENTAL DE COOPERACIÓ PER AL DESENVOLUPAMENT³ és l'òrgan de coordinació tècnica de les polítiques de cooperació per al desenvolupament. Fonamentalment, té les funcions de garantir la transversalitat de les actuacions de desenvolupament en l'acció política del Govern de les Illes Balears; participar en el procés de definició, seguiment i avaluació dels documents estratègics, i impulsar accions de cooperació i assistència tècnica des de l'Administració de la CAIB. L'any 2017 se n'han duit a terme dues sessions ordinàries, en les quals s'ha tractat dels assumptes següents:

<i>Data</i>	<i>Continguts de la sessió</i>	<i>Nre. d'assistents</i>
1 de desembre	<ul style="list-style-type: none"> • Visites de seguiment tècnic de la Direcció General de Cooperació. • Visites institucionals de la Direcció General de Cooperació. • Cooperació tècnica amb l'IBANAT en el municipi de Quetzaltenango. • Previsió pressupostària per a l'any 2018. • Informació sobre el conveni signat amb la Conselleria d'Educació i Universitat per a l'execució del Pla pilot en els centres educatius. 	7

³ Ídem.

El CONSELL DE COOPERACIÓ PER AL DESENVOLUPAMENT DE LES ILLES BALEARS⁴ és l'òrgan consultiu i de participació de la iniciativa social en la definició i l'aplicació de les polítiques de cooperació per al desenvolupament del Govern. Aglutina gran part dels agents de cooperació de les Illes Balears, i és l'encarregat de conèixer documents normatius i estratègics i d'informar-ne. Per iniciativa pròpia o mitjançant els grups de treball, també elabora recomanacions i propostes sobre la política i les actuacions de desenvolupament de la Comunitat Autònoma. Durant l'any 2017, se n'han duit a terme tres sessions ordinàries, en què s'ha tractat dels assumptes següents:

⁴ *Butlletí Oficial de les Illes Balears* núm. 176, de 16 de desembre de 2008.

• <i>Data</i>	• <i>Continguts de la sessió</i>	• <i>Número d'assistents</i>
<ul style="list-style-type: none"> • 19 d'abril 	<ul style="list-style-type: none"> • Presentació de la Memòria de la Direcció General de Cooperació de 2016. • Informació del Pla Anual de Cooperació de 2017 i del Pressupost de 2017. • Explicació de les convocatòries de la Direcció General de Cooperació. • Informació sobre el projecte del nou decret de cooperació internacional. • Informació sobre els grups de treball del Consell de Cooperació. • Cooperació tècnica amb el Marroc. • Viatge institucional a països socis i viatges de seguiment de l'equip tècnic. 	<ul style="list-style-type: none"> • 19
<ul style="list-style-type: none"> • 18 d'octubre 	<ul style="list-style-type: none"> • Informació sobre les convocatòries publicades durant el 2017. • Informació sobre el projecte del nou decret del règim especial de les ajudes a l'exterior en matèria de cooperació per al desenvolupament i solidaritat internacional, i estudi de possibles al·legacions. • Informació sobre el programa pilot de Centres Educatius per a la Ciutadania Global i Transformadora per al curs escolar 2017-2018, subscrit amb la Conselleria d'Educació i Universitat. • Viatges institucionals a països socis (Senegal i Bolívia) • Viatges de seguiment de l'equip tècnic (Guatemala, Senegal, Nicaragua i Bolívia) 	<ul style="list-style-type: none"> • 23
<ul style="list-style-type: none"> • 13 desembre 	<ul style="list-style-type: none"> • Informació sobre les properes assistències tècniques. • Informació sobre la convocatòria per a centres del pla pilot "Centres educatius per a la ciutadania global i transformadora". • Informació sobre avaluacions externes. • Conveni d'ajuda humanitària entre comunitats autònomes i l'AECID. • Previsió de viatges de seguiment per al 2018. • Pressupost per al 2018. 	<ul style="list-style-type: none"> • 17

D'altra banda, l'article 6 del Reglament de règim intern del Consell de Cooperació, estableix que el Ple pot acordar la creació de comissions i grups de treball per tractar

sobre temes específics. Per aquest motiu, en la primera sessió ordinària del 2016, s'acordà la creació dels tres GRUPS DE TREBALL següents:

- Grup d'Educació per al Desenvolupament
- Grup de Seguiment i Avaluació del Pla Director
- Grup d'Acció Humanitària

Al llarg de l'any 2017 s'han dut a terme les sessions següents:

Grup de Treball d'Educació per al Desenvolupament		
<i>Data</i>	<i>Continguts de la sessió</i>	<i>Nre. d'assistents</i>
14 de febrer	<ul style="list-style-type: none"> • Difusió d'activitats adreçades a la comunitat universitària, a càrrec de Ruth Escibano de l'OCDS (UIB) • Inici de les tasques per convidar als centres educatius a participar en el programa pilot. • Presentació de propostes per a la propera convocatòria de sensibilització i educació per al desenvolupament, a càrrec de la CONGDIB 	19

Grup de Treball d'Acció Humanitària		
<i>Data</i>	<i>Continguts de la sessió</i>	<i>Nre. d'assistents</i>
04 de maig	<ul style="list-style-type: none"> • Revisió de les modificacions de la convocatòria de postemergències de 2017. • Informació sobre el nou barem, formulari millores dels documents a presentar. 	4

Grup de Treball de seguiment i avaluació del Pla Director		
<i>Data</i>	<i>Continguts de la sessió</i>	<i>Nre. d'assistents</i>
22 de març	<ul style="list-style-type: none"> • Informació sobre l'organització i el funcionament del Grup de treball. • Debat i propostes de millora del document "Matriu de planificació i seguiment del Pla Director de Cooperació de les Illes Balears 2016-2019" 	5

Els FONS INSULARS DE COOPERACIÓ —el Fons Mallorquí de Solidaritat i Cooperació, el Fons Menorquí de Cooperació i el Fons Pitiús de Cooperació— tenen com a tasca fonamental

coordinar i canalitzar les aportacions anuals de l'Administració local i autonòmica, i gestionar aquests recursos mitjançant projectes d'educació per al desenvolupament o de cooperació descentralitzada de caire municipalista. Tot això, amb l'objectiu de contribuir a la promoció de la justícia social i econòmica dels pobles del Sud. La Llei 9/2005 estableix que el Govern ha de dur a terme una política activa de col·laboració amb els consells insulars i els ens locals de les Illes Balears que destinen recursos a la cooperació per al desenvolupament. En especial, ha d'impulsar la participació dels ens locals de les Illes Balears en accions de cooperació per al desenvolupament mitjançant l'aplicació d'instruments com ara els fons insulars de cooperació. Com a soci dels tres fons, el Govern ha participat en les reunions següents, convocades al llarg del 2017:

<i>Fons insular</i>	<i>Convocatòria</i>	<i>Data</i>
Fons Mallorca	• Comissió executiva	11 de gener
Fons Pitiús	• Junta executiva	31 de gener
Fons Menorca	• Reunió extraordinària	01 de febrer
Fons Mallorca	• Comissió executiva	15 de febrer
Fons Pitiús	• Comitè executiu	14 de març
Fons Mallorca	• Assemblea ordinària	17 de març
Fons Menorca	• Assemblea general	23 de març
Fons Pitiús	• Assemblea ordinària	27 de març
Fons Pitiús	• Comissió executiva	25 d'abril
Fons Mallorca	• Jornada socis	05 de maig
Fons Mallorca	• Comissió executiva	10 de maig
Fons Pitiús	• Junta ordinària	11 de maig
Fons Pitiús	• Comitè executiu	27 de juny
Fons Pitiús	• Comissió executiva	19 de desembre

Mitjançant l'aportació del Govern de les Illes Balears als tres fons insulars, s'ha donat suport a activitats d'educació per al desenvolupament i sensibilització ciutadana, a fons d'emergència i a l'execució de projectes de cooperació descentralitzada de caire municipalista. L'any 2017, la Direcció General de Cooperació ha participat en el finançament dels projectes següents:

Fons Pitiús de Cooperació		
<i>Títol</i>	<i>Entitat</i>	<i>País</i>
Millora en l'abastiment d'aigua potable a famílies que habiten el corredor sec	UCOM	Nicaragua
Millora de les condicions de vida de dones i joves pel seu empoderament econòmic i social	Tecuilcan	Nicaragua
Compartint ajuda solidària a famílies en situació d'emergència de zones rurals/ Emergència	Ayne Perú	Perú

Fons Mallorquí de Solidaritat i Cooperació		
<i>Títol</i>	<i>Entitat</i>	<i>País</i>
Enfortiment comunitari i activitats productives a Pueblo Nuevo	Ayne-Perú	Perú
Cooperació amb centres educatius de Madriz	UCOM	Nicaragua
Enfortiment de les organitzacions de dones de La Arena	Redes-Perú	Perú
Enfortiment institucional del municipi de La Arena	CIPCA	perú
Millora de l'accés a l'habitatge i el sanejament a Totogalpa	UCOM	Nicaragua
Millora de l'accés a l'aigua i l'habitatge a Las Sabanas	UCOM	Nicaragua
Millora de l'accés a l'aigua i vies de comunicació a Telpaneca	UCOM	Nicaragua
Enfortiment del desenvolupament integral de Ciudad Antigua	INPRHU	Nicaragua
Suport a l'assistència obstètrica i ginecològica a dones sirianes i palestines refugiades al Pròxim Orient	Creu Roja	Líban
Ajut humanitari per als refugiats i desplaçats de la regió de Diffa	ACPP	Níger
Ajut humanitari per a famílies de La Arena afectades per les inundacions	Redes	Perú
Enfortiment de les capacitats educatives en situació de post emergència (Perú)	Ensenyants Solidaris	Perú
Tractament de casos de malnutrició greu en menors de cinc anys a West Arsi	Llevant en Marxa	Etiòpia
Construcció d'habitatges per a famílies damnificades pels terratrèmols a Tacaná	Treball Solidari	Guatemala
Les interdependències globals a l'aula	Alloure	Illes Balears
Contacontes al desert	AAPSIB	Illes Balears
Lligats a Burkina Faso	Pa i Mel	Illes Balears

Fons Menorquí de Cooperació		
<i>Títol</i>	<i>Entitat</i>	<i>País</i>
Enfortiment organitzatiu zones rurals	ACUA	El Salvador
Atenció i protecció a les víctimes de violència social	Creu Roja	El Salvador
Millora de les condicions i accés a la salut materno-infantil a Tassift	ADEO	Marroc
Els infants ajuden als infants	SOM	Menorca
El Món	Fons Menorquí	Menorca
Expo refugiats	ES FAR	Menorca
Menorca es mou	Fons Menorquí	Menorca

La UNIVERSITAT DE LES ILLES BALEARS (UIB), com a centre de formació, coneixement i producció científica, és un agent indispensable a l'hora de fer sensibilització, potenciar la recerca i liderar projectes de cooperació per al desenvolupament i accions de solidaritat entre els membres de la comunitat universitària. L'OFICINA DE COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT I SOLIDARITAT (OCDS) és l'encarregada de gestionar els programes de cooperació i educació per al desenvolupament, així com el programa de voluntariat universitari. Al llarg de l'any 2017, s'han dut a terme diverses reunions de coordinació entre l'OCDS i la Direcció General de Cooperació.

<i>Convocatòria</i>	<i>Data</i>
• Comissió de seguiment del conveni de col·laboració	13 de març
• Comissió de seguiment del conveni de col·laboració	21 de juny
• Comissió de seguiment del conveni de col·laboració	14 de juliol
• Comissió de seguiment del conveni de col·laboració	16 d'octubre
• Comissió de seguiment del conveni de col·laboració	13 de desembre

Mitjançant la subvenció nominativa concedida a la UIB per dur a terme actuacions en matèria de cooperació per al desenvolupament en el període 2016-2017, s'han realitzat les actuacions següents:

Programa de beques perquè l'alumnat de la Universitat de les Illes Balears faci les pràctiques en països empobrits

Beques lliurades: 17 beques d'alumnes de grau de Mestre, Psicologia, Infermeria, Fisioteràpia i Treball Social (13 dones i 4 homes) amb estades en diferents països del sud: Perú, Marroc, Equador, Ghana, Cuba i El Salvador.

Cost: 36.384,19 €

Programa Estades Solidàries

Programa de formació integral de joves treballadors/es

Entitat: Centro de Apoyo al Niño y Adolescente Trabajador

País: Piura (Perú)

Número de places: 6

Duració: 7 setmanes

Voluntariat Fundació de Solidaritat Amaranta

Entitat: Fundació Amaranta

País: Cohabamba (Bolívia)

Número de places: 3

Duració: 7 setmanes

Voluntariat Universitat Hassan II Casablanca, Marroc

Entitat: Universitat Hassan II de Casablanca

País: Casablanca (Marroc)

Número de places: 2

Duració: 4 setmanes

Programa específic: Aprendo contigo, Perú

Entitat: *Aprendiendo Contigo*

País: Lima (Perú)

Número de places: 2

Duració: 7 setmanes

Voluntariat Fundació Amazònia

Entitat: Fundació Amazònia

País: Sucre (Bolívia)

Número de places: 4

Duració: 7 setmanes

Cursos en matèria de cooperació per al desenvolupament a la Universitat de les Illes Balears

Cicle de sessions monogràfiques de l'Agenda 2030:

"Els reptes de la desigualtat: fiscalitat, rendes socials i gènere" a càrrec de Patricia Cantarell Rocamora.

Dia i hora: 6 i 13 de març de 2017

Lloc: Sala de Graus de l'edifici Ramon Llull

Persones inscrites: 13 (10 dones i 3 homes).

"#Ni Una Menys des de l'Amèrica Llatina al món. La revolució serà feminista o no serà" a càrrec d'Andrea Beltran.

Dies i horari: 13 i 14 de juny de 2017 de les 16.30 a les 20.30 hores

Lloc: Aula 27 de l'edifici Sa Riera (c/ de Miquel dels Sants Oliver 2, Palma).

Persones inscrites: 17 (16 dones i 1 home).

"VII Jornades. Els moviments migratoris, un dels reptes de l'Agenda 2030: les realitats africanes del segle XXI!" a càrrec de Mbuyi Kabunda

Data: 27, 28 de setembre de 2017.

Lloc: Aula de Graus, bloc B de l'edifici Gaspar Melchor de Jovellanos

Persones inscrites: 81 (67 dones i 14 homes).

Programa de sensibilització i voluntariat universitari en cooperació per al desenvolupament

Curs de formació en voluntariat especialitzat: cooperació per al desenvolupament

Data: 24 i 25 de febrer, 10 i 11 de març de 2017

Lloc: la FUEIB, Edifici Sa Riera (C/ de Miquel dels Sants Oliver 2

Persones inscrites: 30 (20 dones i 1 home)

Transversalització de l'educació per al desenvolupament en el marc d'assignatures impartides als diferents estudis de la UIB.

Sessions: 11 (3 assignatures de grau, 6 en el Màster en Formació de Professorat, 1 a la UOM i 1 en el cicle de conferències TechDays de l'Escola Politècnica Superior

Accions d'EpD al campus universitari i les seues universitàries, en col·laboració amb diferents institucions i ONGD de les Illes Balears:

- Exposició “«*El paso de los sin nombre*», exposició realitzada Xavier Ferré amb la col·laboració de Nou Circ Social Illes Balears i l’Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat (OCDS).
- *20é aniversari del Servei Voluntari Europeu*, organitzat conjuntament amb el Servei Voluntari Europeu i Servei de Joventut de la Direcció General d’Esports i Joventut del Govern de les Illes Balears
- *Merkerland, ciutat de persones refugiades*, organitzat per Nou Circ Social Illes Balears amb la col·laboració de l’Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat (OCDS).
- *I Taller Internacional Seguridad Alimentaria y Sanitaria: Una combinació para afrontar los riesgos emergentes en un entorno desafiante*, organitzat per la Universitat Nacional Agrària La Molina (UNALM) amb la col·laboració de la UIB.
- *Jornades Marroc Modern: Avenços i reptes*, organitzades per el Consolat General del Regne de Marroc a les Illes Balears, Servei de Relacions Internacionals (SRI), Servei d’Activitats Culturals (SAC) i l’Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat (OCDS).
- Presentació d’un audiovisual sobre la tracta de dones i nines el Dia Internacional per a l’Eliminació de la Violència contra les dones, *Tracta d’evitar-la*, organitzat per la Fundació de Solidaritat Amaranta, Metges del Món amb la col·laboració de l’Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat (OCDS).
- *I Jornades de Prostitució i Salut Mallorca*, organitzades per Metges del Món- Illes Balears amb la col·laboració de l’Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat (OCDS).

Convocatòria d’ajuts per dur a terme projectes de cooperació universitària per al desenvolupament generats per equips de la UIB

En aquesta convocatòria anual, varen obtenir subvenció els projectes següents:

- Enfortiment de capacitats científiques en ecofisiologia de plantes i implementació de processos d’investigació en patrons fisiològics i funcionals de plantes natives i endèmiques com a valors objecte per a la conservació de la biodiversitat dels erms andins. País: Colòmbia (Departament de Biologia, 5.300 €).
- Cap a un desenvolupament sostenible a Colòmbia: el monitoratge ambiental com a ruta cap a la gestió integral dels recursos naturals a la zona rural de la vall del Cauca, Colòmbia(Departament de Química, 6.800 €).
- Intervenció, formació i investigació en contextos hospitalaris a través de la col·laboració: Aprendo Contigo i INeDITHOS. País Perú (Departament de Pedagogia Aplicada i Psicologia de l’Educació, 11.000 €)

- People4sickleemia: eina web perquè els internautes cooperin en el diagnòstic de la *sickleemia*. País: Cuba (Departament de Ciències Matemàtiques i Informàtica, 4.950 €)
- Formació i desenvolupament de competències laborals en el sector turístic, fase II. País: Cuba (Departament de psicologia, 6.400 €)
- Aplicació de noves tecnologies a la revalorització de residus lignocel·lulòsics agroindustrials. País: Cuba (Departament de Química, 12.000 €)
- Erosió i processos de transport de sediments: anàlisi modelada a diferents escales de la capçalera de captació del riu Oum Er-Ràbia, al Gran Atlas Central del Marroc (Departament de geografia, 6.300 €)
- Seminari de formació de formadors i orientació psicopedagògica de la comunitat educativa al centre per a nins i nines sords d' Effetah de Tànger: fase d'intervenció. País: Marroc (Departament de Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació, 4.300 €)
- Enfortiment de l'economia agrària de les comunitats de la regió de Souss-Massa mitjançant la identificació i l'aprofitament de les sinergies amb el desenvolupament turístic. País: marroc (Departament d'Economia Aplicada, 5.500 €)

Centre de Documentació en Cooperació al Desenvolupament (CD2)

El CD2 s'ha consolidat com a centre de documentació especialitzat en cooperació per al desenvolupament gràcies al creixement de la biblioteca digital i la col·lecció impresa. Les accions que s'han duit a terme han estat:

- Manteniment i gestió de la biblioteca digital.
- Projecció de l'OCDS a través de la web, Facebook, bloc i col·leccions de recursos d'EpD
- Publicació de les ponències i panells d'iniciatives locals vinculades al cicle de sessions monogràfiques dels ODS
- Vídeo notícies de curta durada, donant difusió a projectes finançats en el marc de la convocatòria de projectes de cooperació universitària al desenvolupament
- Total de pàgines vistes va ser de 68.636, amb 22.851 sessions i 7.026 usuaris.
- Millores en el catàleg i el cercador.
- Catalogats 50 nous documents, que s'han incorporat al repositori digital durant l'any 2017.
- Compra 113 noves monografies per complementar la col·lecció.
- Circulació de fons en paper i descàrregues de documents a la biblioteca electrònica.
- Difusió d'informació a les xarxes socials.
- Manteniment de la pàgina web <cd2.uib.cat>.

1.1.2. Àmbit estatal

En el marc de l'Administració general de l'Estat espanyol, al llarg de l'any 2017, la Direcció General de Cooperació del Govern de les Illes Balears ha participat en diferents mecanismes de coordinació convocats pel Ministeri d'Afers Exteriors i de Cooperació:

Pel que fa a la COMISSIÓ INTERTERRITORIAL DE COOPERACIÓ PER AL DESENVOLUPAMENT, com a òrgan consultiu creat per enfortir la coordinació, la concertació i la complementaritat entre les administracions públiques de l'Estat espanyol que duen a terme accions en matèria de cooperació, el Ministeri d'Afers Exteriors i Cooperació n'ha convocat una sessió ordinària durant l'any 2016, a la qual ha assistit el Govern, mitjançant la Direcció General de Cooperació.

<i>Data</i>	<i>Principals continguts de la sessió</i>
6 de juny	<ul style="list-style-type: none"> • Aplicació de l'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible a l'Estat espanyol. • Actuacions mitjançant el Fons Fiduciari de la UE per a Àfrica. • Actuacions en el marc del conveni entre l'AECID i les comunitats autònomes per a la programació conjunta en matèria d'acció humanitària.

D'altra banda, l'AGÈNCIA ESPANYOLA DE COOPERACIÓ INTERNACIONAL PER AL DESENVOLUPAMENT (AECID) -com a òrgan vertebrador de la política espanyola de cooperació per al desenvolupament- i altres institucions de caire estatal han convocat diverses reunions de coordinació i diàleg al llarg del 2017.

<i>Convocant</i>	<i>Motiu</i>	<i>Data</i>
AECID	<ul style="list-style-type: none"> • Reunió coordinació 	23 de gener
AECID	<ul style="list-style-type: none"> • Reunió amb les diferents Comunitats Autònomes sobre immigració i integració 	25 de gener
UNRWA	<ul style="list-style-type: none"> • Trobada comissionat d'UNRWA" 	22 de febrer
AECID	<ul style="list-style-type: none"> • Reunió amb les diferents Comunitats Autònomes sobre ajuda humanitària 	10 de març
Govern Andalus	<ul style="list-style-type: none"> • Torbada anual de les Comunitats Autònomes pel desenvolupament 	6 i 7 d'abril

AECID	• Protocol coordinació SNA	17 de juliol
-------	----------------------------	--------------

1.1.3. Àmbit internacional

Durant l'any 2017, s'ha treballat per millorar la pertinència, la qualitat i l'eficàcia de les actuacions de cooperació que es duen a terme en els països socis per donar coherència a la política autonòmica de cooperació. Aquesta tasca s'ha realitzat mitjançant l'alineament, la coordinació i la complementarietat amb els actors següents:

- Amb les ADMINISTRACIONS DESCENTRALITZADES DELS PAÏSOS SOCIS i amb la resta d'actors públics i privats. En aquest sentit, les missions de seguiment en el terreny faciliten el desplegament dels instruments legals que articulen la col·laboració, amb l'objectiu de millorar les condicions de vida de la població subjecte. Durant l'estada a Senegal, s'ha pres contacte amb el *Ministère de la Jeunesse, de l'Emploi et de la Construction Citoyenne*, *l'Agence Nationale pour la Promotion de l'Emploi des Jeunes*, *l'Agence Nationale d'Insertion et de Développement Agricole*, *l'Agence Régionale de Développement a Saint Louis* i *l'Organització Internacional de les Migracions*.
- Amb les OFICINES TÈCNIQUES DE COOPERACIÓ (OTC) de l'AECID ubicades en els països socis, en l'àmbit de la coordinació i la complementarietat de les actuacions en el terreny, i de la participació en l'aplicació dels marcs d'associació dirigits a enfortir l'eficàcia i la qualitat de les intervencions. Concretament, s'ha duit a terme diverses reunions de coordinació amb l'OTC de Senegal i Guatemala.
- Amb les COMUNITATS RURALS on s'han executat projectes de cooperació i s'han mantingut reunions per conèixer millor l'àmbit de desenvolupament del projecte. En el cas de Senegal s'han fet visites en les comunitats de Dakar, Guédé Village i Ross Béthio i a Guatemala en Xepocol, La Vuelta Yacón, Samutz, San José Pacho Lemoa, Río Blanco, Comitancillo, Quetzaltenango, Coatepeque, La Esperanza i La Cruz Xetalniljoj.
- Amb els INSTRUMENTS DE COOPERACIÓ EUROPEUS que permetin treballar amb zones prioritàries per a la cooperació balear. La Direcció general ha participat en les jornades de cooperació europea organitzades per la Comissió, *European Development Days* els dies 7 i 8 de juny de 2017 a Brusel·les.

1.2. Eficàcia

Amb l'objectiu d'optimitzar els recursos disponibles i aportar un valor afegit a la cooperació de les Illes Balears aprofitant l'experiència de treball de tots els agents, el Pla Director 2016-2019 prioritza diverses ZONES D'INTERVENCIÓ. Per això, les actuacions de cooperació que s'han duit a terme durant el 2017, tant mitjançant la convocatòria de subvencions com de manera directa, s'han desenvolupat en els països següents:

- PAÏSOS PRIORITARIS: Níger, Burundi, Burkina Faso, Mali, República Democràtica del Congo, Etiòpia, Senegal, Tanzània, Haití, Hondures, Guatemala, Nicaragua, El Salvador, Bolívia, Índia, Marroc, Territoris Palestins Ocupats (i població palestina refugiada a altres països) i República Àrab Sahrauí Democràtica.
- PAÏSOS PREFERENTS: Colòmbia, Equador, Perú, República Dominicana i Cuba.
- PAÏSOS DE LA CONCA MEDITERRÀNIA: Tunísia, Líbia, Algèria, Jordània i Líban.

D'altra banda, l'any 2017, el Govern ha donat suport a les actuacions desenvolupades dins els SECTORS D'INTERVENCIÓ següents, considerats estratègics en el III Pla Director:

- En cooperació per al desenvolupament:
 - Dret als serveis socials bàsics (salut, educació, aigua i sanejament).
 - Desenvolupament econòmic per a la reducció de la pobresa.
 - Apoderament de les dones.
 - Protecció i conservació ambientals.
 - Suport a la governança democràtica i al poder local.
- En acció humanitària:
 - Reducció de riscos davant de desastres.
 - Assistència per satisfer les necessitats bàsiques, urgents i immediates.
 - Protecció i garantia dels drets fonamentals lligats a situacions d'emergència o crisis cròniques.
- En educació per al desenvolupament:
 - Sensibilització i foment d'una consciència crítica.
 - Educació en l'àmbit formal.
 - Comunicació per a la transformació social.
 - Comerç just i compra pública ètica.

Totes aquestes polítiques i actuacions de desenvolupament han tingut en compte les PRIORITATS TRANSVERSALS que estableix el III Pla Director i que s'integren en les línies estratègiques i els objectius del mateix Pla:

- Els drets humans.
- La participació.
- L'equitat de gènere.
- La sostenibilitat ambiental.

Per promoure l'aprenentatge, impulsar millores i augmentar la qualitat de les actuacions, és important comprovar que les intervencions subvencionades pel Govern de les Illes Balears s'han executat de manera eficaç i eficient. Per això, les missions tècniques de seguiment de projectes de cooperació i d'educació per al desenvolupament finançats pel Govern de les Illes Balears tenen el doble objectiu de verificar l'execució de la despesa i valorar l'impacte sobre la població destinatària. Durant l'exercici 2017 s'han fet les VISITES TÈCNIQUES DE SEGUIMENT I MONITORATGE següents:

<i>Lloc</i>	<i>Nombre de projectes visitats i àmbit</i>	<i>Data</i>
Senegal	• Reunions institucionals i 2 projectes de cooperació	21-29 de maig
Guatemala	• 13 projectes de cooperació	10-22 de juny
Nicaragua	• 2 projectes de cooperació	1-9 de juliol

1.3. Transparència

Al llarg de l'any 2017, la Direcció General de Cooperació ha fet difusió de la informació administrativa i les estratègies polítiques, amb l'objectiu d'augmentar la transparència i la rendició de comptes cap a la ciutadania. Per aconseguir-ho, s'han duit a terme les actuacions següents:

- S'ha mantingut actualitzat el PORTAL DE COOPERACIÓ, ubicat dins el web del Govern de les Illes Balears, principalment pel que es refereix a la documentació administrativa de les convocatòries de subvencions per a ONGD. El portal, a més, permet l'accés a documents estratègics i a dades sobre l'AOD, així com a altres informacions d'interès sobre la política de cooperació.
- S'han proporcionat dades al Ministeri d'Afers Exteriors i de Cooperació mitjançant la plataforma INFO@OD, l'eina principal de la cooperació espanyola per a la consulta d'informació relativa a l'AOD, en la qual participen tots els actors oficials: ministeris, comunitats autònomes, federacions de municipis i universitats públiques.

- En darrer lloc, mitjançant la publicació d'aquesta MEMÒRIA ANUAL DE 2017, es pretén informar la ciutadania sobre la política de cooperació per al desenvolupament i sobre la utilització dels recursos públics dins l'any pressupostari que s'ha tancat.

2. Instruments

La Llei 9/2005, de 21 de juny, de cooperació per al desenvolupament, estableix els instruments mitjançant els quals es vertebrava la política de cooperació. L'any 2016 s'han impulsat, de manera preferent, els instruments que es detallen a continuació.

2.1. Cooperació tècnica

La cooperació tècnica comprèn qualsevol modalitat d'assistència adreçada a la formació i la qualificació de recursos humans en el país soci. El nou enfocament recollit en el consens internacional sorgit de la Declaració de París sobre l'Eficàcia de l'Ajuda i en el Programa d'Acció d'Accra estableix la cooperació tècnica com a àmbit prioritari d'atenció i considera que el desenvolupament de les capacitats ha de ser un procés endogen, fortament liderat pel país soci, i amb un paper de suport del país donant.

L'assistència tècnica és una de les modalitats de la cooperació tècnica, caracteritzada per l'enviament de persones expertes, formadores i voluntàries als països socis. En el marc de la cooperació balear, les assistències tècniques estan destinades a actuacions concretes com a resposta a necessitats detectades des del país soci, mitjançant la transferència de coneixements de personal tècnic de l'Administració autonòmica o local de les Illes Balears.

Tenint en compte que la cooperació tècnica s'ha d'adaptar i alinear amb les necessitats dels socis del Sud, l'any 2017 la Direcció General de Cooperació ha realitzat dues experiències de capacitació a Marroc i Guatemala.

Cooperació tècnica a Marroc

Amb l'objectiu de compartir i conèixer diferents experiències públiques i privades de gestió mediambiental, vuit representants de la Regió Tanger-Tetuan i de les comunes que formen part del *Groupement des Collectivités Territoriales de Bouhachem*, varen realitzar una visita d'intercanvi a les Illes Balears del 29 de març al 2 d'abril de 2017. El Govern de les Illes Balears ja havia realitzat anteriorment diferents actuacions amb aquesta agrupació d'administracions descentralitzades, entre les quals destaquen els intercanvis d'experiències i les assistències tècniques amb l'objectiu comú d'enfortir la

gestió de l'àrea natural de Bouhachem i de contribuir a millorar les condicions de vida de la població que hi resideix.

Cooperació tècnica a Guatemala

Arran d'una visita tècnica de seguiment a Guatemala, el mes de juny de 2017 es varen iniciar els contactes amb la Municipalitat de Quetzaltenango per dur a terme una assistència tècnica amb l'objectiu de que el personal tècnic municipal pugui conèixer experiències d'educació ambiental relacionades amb els residus sòlids. Es tracta de col·laborar en el disseny d'estratègies que contribueixin al canvi d'hàbits en el maneig de residus sòlids, a la separació dels residus des de la generació i, de manera general, a la sensibilització de la població sobre temes mediambientals.

2.2. Cooperació econòmica

Aquest instrument comprèn les aportacions econòmiques (en condicions no reemborsables) a projectes i programes d'ajuda per millorar les condicions socioeconòmiques dels països socis.

2.2.1. Actuacions directes

Al llarg de l'any 2017 s'han fet aportacions econòmiques directes (en condicions no reemborsables) a diferents projectes i programes. Un dels objectius és millorar les condicions de vida de la població refugiada i donar suport al sistema de salut de la República Àrab Sahrauí Democràtica (RASD), així com sensibilitzar la ciutadania de les Illes Balears amb la finalitat de promoure la reflexió sobre el conflicte sahrauí. D'altra banda, també es vol enfortir de capacitats productives i comercials dels petits productors dels municipis de Tiquipaya i Sacaba en Bolívia, així com donar assistència sanitària a les poblacions afectades per desastres.

Acord de col·laboració entre la Conselleria de Serveis Socials i Cooperació i l'Associació d'Amics del Poble Sahrauí de les Illes Balears

Projecte: "Millora de les condicions de vida de la població sahrauí refugiada als campaments de refugiats de Tindouf i sensibilització, incidència política i mobilització social de la població balear envers el conflicte sahrauí"

Òrgan gestor: Direcció General de Cooperació

Soci local: RASD

País: campaments de refugiats sahrauís (Algèria)

Sector d'intervenció: ajuda multisectorial

Aportació: 190.000,00 €

Acord de col·laboració entre la Conselleria de Serveis Socials i Cooperació i l'entitat Escola en Pau

Projecte: "Madrassa 2017"

Òrgan gestor: Direcció General de Cooperació

Soci local: RASD

País: campaments de refugiats sahrauís (Algèria)

Sector d'intervenció: ensenyament / formació multisectorial

Aportació: 35.000,00 €

Acord de col·laboració entre la Conselleria de Serveis Socials i Nacions Unides

Projecte: "Enfortiment de capacitats productives i comercials de petits productors (agrícoles, pecuaris i piscicultores) en els municipis de Tiquipaya i Sacaba"

Òrgan gestor: Direcció General de Cooperació

Soci local: Nacions Unides

País: Bolívia

Sector d'intervenció: Desenvolupament productiu i agrari

Aportació: 52.700 €

Conveni de col·laboració entre la Conselleria de Serveis Socials i Cooperació i l'associació Apotecaris Solidaris

Projecte: "Atenció d'emergència de caràcter sanitari de la població víctima de desastres naturals o conflictes armats de països empobrits"

Òrgan gestor: Direcció General de Cooperació

Soci local: MOSCHITA

País: Haití i República Dominicana

Sector d'intervenció: Assistència de necessitats bàsiques sanitàries.

Aportació: 50.000 €

Conveni entre la Conselleria de Serveis Socials i Cooperació i l'Agència de Cooperació Internacional Espanyola

Projecte: "Reforç de l'autoocupació de joves en les regions de Saint Louis i Matam"

Òrgan gestor: Direcció General de Cooperació

Soci local: AECID

País: Senegal

Sector d'intervenció: Desenvolupament econòmic per a la reducció de la pobresa.

Aportació: 60.000 €

2.2.2. Actuacions a iniciativa de les entitats socials

Convocatòria de subvencions per executar projectes de cooperació per al desenvolupament per a l'any 2017

Dins l'any 2017 es publicà la convocatòria de subvencions per executar projectes de cooperació en països en desenvolupament, segons les prioritats que estableix el III Pla Director. La finalitat és contribuir al reconeixement i al compliment efectiu dels drets humans, generar capacitats en els agents locals perquè siguin protagonistes de les seves lluites i demandes, i contribuir a transformar els sistemes que generen desigualtats i a treballar per la conservació i l'accés equitatiu als recursos naturals, tot això amb una atenció especial a l'enfocament de gènere.

El pressupost d'aquesta convocatòria era d'1.860.000,00 €, dels quals s'han executat 1.859.310,12 €. Segons la disponibilitat pressupostària, s'han finançat els projectes següents:

“Promoció de l'equitat de gènere i suport integral a dones i nenes víctimes de violència familiar en el Nord del Marroc”

Entitat: STEI-i

Soci local: ATED

País: Marroc

Sector d'intervenció: Dona i desenvolupament

Pressupost total: 90.100 €

Subvenció: 71.700 €

“Formació per a docents i joves com eina de desenvolupament i solidaritat a Guatemala. 2n any”

Entitat: Ensenyants Solidaris

Soci local: Educando Guatemala

País: Guatemala

Sector d'intervenció: Formació i capacitació

Pressupost total: 42.940 €

Subvenció: 41.500 €

“Accés al dret a un habitatge digne amb sanejament adequat per a 65 dones i les seves famílies de les comunitats rurals de Seebai, Ranganpalli y Sankepalli Bramhanapalli, districte d'Anantapur, Índia”

Entitat: Fundació Vicente Ferrer

Soci local: Rural Development Trust

País: Índia

Sector d'intervenció: Habitatge i sanejament bàsic

Pressupost total: 167.368,57 €

Subvenció: 120.000 €

“Rehabilitació del Centre de Salut de NAMALA GUIMBALA (Regió de Kayes, Cercle de Kita, a la República de Mali) per aconseguir l'òptim funcionament dels serveis d'atenció primària”

Entitat: Fundació BALCAT Solidaris

Soci local: *Asociación Malienses para la promoción de las Aldeas Rurales*

País: Mali

Sector d'intervenció: Infraestructures i serveis socials

Pressupost total: 47.934 €

Subvenció: 38.457,84 €

“GRABANDO DOMINICANA” Un futur professional en les Arts Audiovisuals pel col·lectiu juvenil de Santo Domingo Oest”

Entitat: Fundació Concòrdia

Soci local: Fundació Concòrdia Dominicana

País: República Dominicana

Sector d'intervenció: Educació i formació professional

Pressupost total: 42.809,95 €

Subvenció: 42.809,95 €

“Accés al aigua potable de 210 vivendes en l'aldea Paxot II, Quiché”

Entitat: Voluntaris de Mallorca

Soci local: ADIZ

País: Guatemala

Sector d'intervenció: Abastiment d'aigua i sanejament

Pressupost total: 114.231,03 €

Subvenció: 114.231,03 €

“SAYARI WARMI: Protecció i atenció integral per a adolescents víctimes de trata amb fins d'explotació sexual”

Entitat: Fundació Solidaritat Amaranta

Soci local: AASC

País: Bolívia

Sector d'intervenció: Apoderament de les dones

Pressupost total: 198.303,30 €

Subvenció: 99.290,91 €

“Programa integral per prevenir la desnutrició crònica entre les poblacions indígenes de Huehuetenango, Guatemala”

Entitat: Fundació UNICEF

Soci local: UNICEF Guatemala

País: Guatemala

Sector d'intervenció: Salut i nutrició bàsica

Pressupost total: 76.846,50 €

Subvenció: 76.846,50 €

“Consolidar la qualitat educativa bàsica a la zona d'extrema pobresa i d'exclusió social de la Província de Pisco, Región Inca, Perú”

Entitat: Associació Família i Societat

Soci local: REDES Perú

País: Perú

Sector d'intervenció: Educació bàsica

Pressupost total: 59.931,20 €

Subvenció: 59.931,20 €

“Contribució a la divulgació i a la protecció dels drets de les dones de Dakar, Thiès y Diuorbel, Senegal”

Entitat: Creu Roja

Soci local: Croix Rouge Sénégalaise

País: Senegal

Sector d'intervenció: Exclusió social i drets humans

Pressupost total: 92.294,72 €

Subvenció: 92.294,72 €

“Reforç de les capacitats del sector hortícola familiar gràcies a un atransició agroecològica en la comunas ruales de Guédé Village i de Guédé Chantier, Regió de Sant Luis (Podor)”

Entitat: CERAI

Soci local: Union des jeunes Agriculteurs de Koyle Wirnde

País: Senegal

Sector d'intervenció: Producció i formació agrària

Pressupost total: 88.352,90 €

Subvenció: 81.991,13 €

“Autoconstrucció d'habitatges per a la comunitat de Vyegwa-Gika (Fase IV)”

Entitat: Veïns sense Fronteres

Soci local: Abazimyamuro Bazir'Imbibe (ABI)

País: Burundi

Sector d'intervenció: Infraestructures i equipaments

Pressupost total: 115.499,33 €

Subvenció: 115.499,33 €

“Millora de l'accessibilitat als serveis públics, mental i la seva capacitat institucional per a proporcionar serveis de qualitat a la infància i joventut en els districtes de Gaza i Deir el-Balah”.

Entitat: Metges del Món

Soci local: Ministeri de Salut Gaza

País: Palestina

Sector d'intervenció: Atenció sanitària bàsica

Pressupost total: 120.000 €

Subvenció: 120.000 €

“Millora de la situació alimentària i nutricional de 240 famílies camperoles vulnerables de 4 comunitats rurals del districte de ThilléBoubacar”

Entitat: Càritas de Mallorca

Soci local: Càritas Senegal

País: Senegal

Sector d'intervenció: Producció econòmica-agrícola

Pressupost total: 188.529,49 €

Subvenció: 119.939,88 €

“Gestió comunitària sostenible dels recursos naturals aigua, sòl i vegetació amb enfocament de conca hidrogràfica en la subcuena de Yuraj Molino”

Entitat: Enginyeria sense Fronteres

Soci local: Mosoj Causay

País: Bolívia

Sector d'intervenció: Abastiment d'aigua i recursos naturals

Pressupost total: 153.408,68 €

Subvenció: 119.999,97 €

“Enfortiment i apoderament de la xarxa de dones treballadores en els departaments de San Salvador y Cuscatlán”

Entitat: Treball Solidari

Soci local: Asociación Movimiento de mujeres " Mélida Anaya Montes

País: El Salvador

Sector d'intervenció: Apoderament de les dones

Pressupost total: 118.500 €

Subvenció: 118.500 €

“Promoure el desenvolupament econòmic, el apoderament de les dones i la conservació ambiental en quatre comunitats de la Microcuena El Ingenio”

Entitat: Fundació Summa Humanitate

Soci local: ESCAES

País: Perú

Sector d'intervenció: Desenvolupament agrari

Pressupost total: 115.040,79 €

Subvenció: 86.984,91 €

“Promoure el dret a la participació política efectiva i equitativa de dones i homes de les col·lectivitats locals del departament “de Mbour, Senegal”.

Entitat: Assemblea de Cooperació per la Pau

Soci local: COSEF

País: Senegal

Sector d'intervenció: Apoderament de les dones

Pressupost total: 92.895,64 €

Subvenció: 84.600,36 €

“Subministrament d'aigua potable, sanejament i higiene a la regió de Siraro”

Entitat: Llevant en Marxa

Soci local: Consolata Fathers

País: Etiòpia

Sector d'intervenció: Aigua i sanejament bàsic

Pressupost total: 111.410,41 €

Subvenció: 105.956,74 €

“Promoció de Xarxes de coneixement i accions de desenvolupament sostenible davant el canvi climàtic en comunitats rurals del municipi de Choloma, Honduras”

Entitat: Mans Unides

Soci local: CASM

País: Hondures

Sector d'intervenció: Sostenibilitat mediambiental

Pressupost total: 117.605,56 €

Subvenció: 37.342,67 €

“Infantesa i dones joves promovent la innovació tecnològica per a la promoció de l'educació, cultura i enfortiment de capacitats per a la seva autonomia econòmica, en el Municipi de Suchitoto.”

Entitat: Ajuda en Acció

País: El Salvador

Sector d'intervenció: Educació d'infants i joves

Pressupost total: 163.025,10 €

Subvenció: 90.573,63 €

“Apoderament de dones i joves en el Vall d’Amarateca.”

Entitat: CESAL

Soci local: CESAL Hondures

País: Hondures

Sector d’intervenció: Apoderament i educació de dones i joves

Pressupost total: 126.821,48 €

Subvenció: 99.139,94 €

“Fomentant l'exercici del dret al treball de les dones graduades de la franja de Gaza gràcies a pràctiques professionals”

Entitat: Comité Espanyol UNRWA

País: Palestina

Sector d’intervenció: Apoderament de les dones

Pressupost total: 138.617 €

Subvenció: 110.160,50 €

“Horts Escolars, sobirania alimentària i comerç just”

Entitat: Finestra al Sud- S’Altra Senalla

País: Nicaragua

Sector d’intervenció: Sobirania alimentària

Pressupost total: 36.762,84 €

Subvenció: 19.263,85 €

“Desenvolupament d'un sistema agrícola amb enfocament de resiliència i equitat de gènere garant de la seguretat alimentària dels productors de Jean Rabel, Acul-du-Nord”

Entitat: Veterinaris sense Fronteres

Soci local: Tet kole ti peyizan yisyen

País: Haití

Sector d’intervenció: Desenvolupament agrícola

Pressupost total: 120.000 €

Subvenció: 120.000 €

Convocatòria de subvencions per executar projectes de postemergències en països en desenvolupament per a l’any 2017

Aquesta convocatòria vol contribuir a pal·liar les crisis d’emergència en els països en desenvolupament, i s’adreça a les poblacions afectades per desastres naturals o conflictes provocats per l’èsser humà, independentment de la regió on es produeixin.

El pressupost de la convocatòria va ser de 300.000,00 €, dels quals s'han executat 383.612,55€. S'han finançat els projectes següents:

“Enfortiment de les capacitats educatives en situació de post emergència”- La Arena - Piura”

Entitat: STEI-i

Soci local: Instituto de Pedagogia popular

País: Perú

Sector d'intervenció: coordinació dels serveis de protecció

Pressupost total: 40.000 €

Subvenció: 40.000 €

“Ajuda humanitària per promoure el dret a viure amb dignitat i la protecció de la població refugiada, desplaçada o retornada a la Regió de Diffa, Níger”

Entitat: Assemblea de Cooperació per la Pau

Soci local: DIKO

País: Níger

Sector d'intervenció: Assistència alimentària bàsica

Pressupost total: 70.000 €

Subvenció: 40.000 €

“Resposta d'emergència per a la reducció de les conseqüències de la sequiia en 3 kebeles del districte /woreda) de hamer, Zona South Omo, Regió SNNP, Etiòpia, a través de la millora de l'estat nutricional de la població afectada.”

Entitat: Creu Roja

Soci local: Creu Roja Etiòpia

País: Etiòpia

Sector d'intervenció: Assistència alimentària bàsica

Pressupost total: 100.000 €

Subvenció: 40.000 €

“Proporcionar accés a aigua potable i segura a les poblacions més vulnerables de les regions de Somali, Oromia i SNNPR d'Etiòpia afectades per la sequera”

Entitat: UNICEF

Soci local: UNICEF Etiòpia

País: Etiòpia

Sector d'intervenció: Accés a aigua potable

Pressupost total: 39.852,17 €

Subvenció: 39.852,17 €

“Programa per tractar casos malnutrició greu en nens/as menors de 5 anys a l'hospital de Gambo .”

Entitat: Llevant en Marxa

Soci local: Consolata Fathers

País: Etiòpia

Sector d'intervenció: Assistència alimentària d'emergència

Pressupost total: 38.847,71€

Subvenció: 36.562 €

“Resposta de la Creu Roja davant la crisi migratòria a Europa- Centro de salut Ambelokipi, Atenes”

Entitat: Creu Roja

Soci local: Hellenic Red Cross

País: Grècia

Sector d'intervenció: Assistència sanitària

Pressupost total: 40.000 €

Subvenció: 24.663,83 €

“Distribucions de productes d'hivern i de primera necessitat entre els refugiats sirians en els assentaments informals dels Districtes de Marjayoun i Hasbaya, Sud de Líban.”

Entitat: Cesal

Soci local: AVSI Middle East

País: Líban

Sector d'intervenció: Assistència de necessitats bàsiques d'abric.

Pressupost total: 40.000 €

Subvenció: 40.000 €

“Treballant amb les famílies afectades per "el Niño Costero" Brind-andoles un habitatge digne i saludable en el districte de la Sorra, Departament de piura en la República de Perú”

Entitat: Fundació Balcat Solidaris

Soci local: Redes Perú

País: Perú

Sector d'intervenció: Assistència sanitària

Pressupost total: 39.914 €

Subvenció: 39.914 €

“Resposta sanitària i psicosocial a les poblacions beduïnes en situació d'emergència en la perifèria de Jerusalem (Àrea I1) i Àrea C del Gobernado de Jericó, Territoris Ocupats Palestins”

Entitat: Metges del Món

Soci local: Al-Islah Society

País: Palestina

Sector d'intervenció: Assistència sanitària

Pressupost total: 43.390 €

Subvenció: 40.000 €

“Millorament de la infraestructura i habitabilitat dels habitatges de 100 famílies afectades pel Fenomen El Niño Costero a la zona rural del districte de Poble Nou”

Entitat: Amics de la Infància

Soci local: Ayne Perú

País: Perú

Sector d'intervenció: Rehabilitació i reconstrucció immediata

Pressupost total: 65.256,67 €

Subvenció: 39.620,55 €

2.3. Educació per al desenvolupament (EpD)

Aquest instrument té com a objectiu primordial crear una consciència social compromesa amb l'eradicació de la pobresa i la lluita contra l'exclusió social, amb la defensa del desenvolupament humà i sostenible, i amb la promoció de la ciutadania global.

2.3.1. Actuacions directes

Col·laboració amb la Conselleria d'Educació i Universitat

En juny de 2017, s'ha firmat l'acord de col·laboració entre la Conselleria d'Educació i Universitat i la Conselleria de Serveis Socials i Cooperació per dur a terme actuacions en matèria de sensibilització i educació per al desenvolupament en els centres educatius. L'objecte d'aquest acord és facilitar que els centres educatius públics, concertats i privats puguin participar i desenvolupar programes de sensibilització i educació per al desenvolupament i aportar-hi les eines necessàries per desenvolupar i aplicar programes propis per a tota la comunitat educativa, entre d'altres, per a la planificació, la formació del professorat i la difusió, així com també establir mecanismes de coordinació entre les institucions i les organitzacions de les Illes Balears que treballin en el marc de l'educació per al desenvolupament.

D'altra banda, s'ha dut a terme la primera convocatòria per a la participació en el programa pilot de Centres Educatius per a la Ciutadania Global i Transformadora per al curs escolar 2017-2018 per tal de reforçar i aprofundir aspectes educatius per a una ciutadania global i transformadora en les diferents àrees curriculars, i també afavorir

sinergies entre els centres educatius i les entitats socials de cooperació, i amb les xarxes que gestionen les ONGD. El mes de novembre va acabar el termini perquè els centres presentessin projectes i finalment s'han presentat 6 sol·licituds

Programa de Comerç Just

El comerç just constitueix un mètode eficaç d'EpD i promou la concertació amb els agents interessats a fomentar aquest àmbit de treball. Al mateix temps, facilita la comprensió del funcionament del sistema financer i de comerç internacional, dels hàbits de consum insostenibles i de les desigualtats entre països, així com de les fórmules, els principis i les propostes per corregir-les.

Mitjançant el Grup de Comerç Just, diverses entitats socials de comerç just (S'Altra Senalla, Finestra al Sud, Càritas Mallorca, Casal de la Pau, Fundació Deixalles, Fundació Vicente Ferrer, Oxfam Intermón, Shikamoo i Càritas Menorca), juntament amb la Direcció General de Cooperació, treballen en xarxa per impulsar un programa de sensibilització en aquest àmbit adreçat a la població de les Illes Balears. El programa intenta aconseguir augmentar la quota comercial dels productes de comerç just, tant entre la població en general com entre les administracions públiques mitjançant la compra pública responsable.

Al llarg de l'any 2017, el Grup de Comerç Just s'ha reunit en 6 ocasions amb la finalitat d'organitzar diferents activitats, tals com el Dia Mundial del Comerç Just (a Palma, Inca, Manacor, Lluçmajor, Maó, Artà, Selva, Son Carrió, Ciutadella, Montuïri, Porreres, Felanitx, Sineu, SanLlorenç, Mancor i Lloseta) i la Campanya de Nadal, a més d'activitats puntuals com ara fires de productes de comerç just, cinefòrums i tallers infantils de contacontes.

El cost del programa ha estat de 25.000€.

Pla de Formació

Un dels objectius estratègics del III Pla Director de la Cooperació Balear 2016-2019 és reforçar les capacitats tècniques dels agents de cooperació mitjançant la formació especialitzada i continuada. En aquest context, la Direcció General de Cooperació del Govern de les Illes Balears dissenya anualment una oferta formativa, adaptada a les demandes del personal tècnic del Govern i a partir de les necessitats de les ONGD de les Balears, que s'extreuen dels qüestionaris i les enquestes que es fan. L'objectiu principal és millorar la qualitat formativa dels agents de cooperació de les Balears, adaptant-la a cada col·lectiu i als temes d'actualitat de la cooperació per al desenvolupament. L'activitat formativa de la Direcció General de Cooperació al llarg de l'any 2016 ha procurat donar resposta als suggeriments del personal tècnic i a les

demandes dels agents de cooperació de les Illes Balears, mitjançant els cursos següents:

Curs educació emocional en la transformació social

Durada: 12 hores

Dates: 24 de maig a 6 de juny

Lloc: Sa Granja. Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca (Palma); videoconferència Eivissa i Menorca.

Metodologia: curs presencial i formació online

Formador/entitat: Jorge García Burgos / Institut Universitari de Desenvolupament i Cooperació

Assistents: 31 (24 dones i 7 homes)

Cost: 1.960,86 €

Portal web <cooperant.org>

Aquest espai virtual és l'eina d'informació, difusió i projecció del Govern de les Illes Balears en l'àmbit de la cooperació i de l'educació per al desenvolupament, com també un vehicle de comunicació entre totes les persones que hi treballen. L'any 2017 s'han finalitzat les tasques d'actualització de la pàgina web de la Direcció General de Cooperació. Des de l'adreça <www.cooperant.org> es pot accedir a la planificació, les línies estratègiques d'actuació, les ajudes de cooperació, el Pla de Formació i un calendari d'activitats solidàries organitzades per entitats i institucions.

Conferències, jornades i exposicions

Mitjançant conferències, debats i jornades, la Conselleria de Serveis Socials i Cooperació vol sensibilitzar la població balear sobre les realitats socials dels països del Sud. Es tracta, principalment, de donar veu a les persones protagonistes perquè puguin comunicar les seves experiències i expressar els reptes que han d'afrontar per millorar les seves condicions de vida. D'altra banda, les exposicions són una eina de reflexió mitjançant la qual el Govern de les Illes Balears vol contribuir a millorar la comprensió de la ciutadania pel que fa a temes polítics i socials d'arreu del món, i a abordar-los des d'un vessant constructiu i crític.

Durant l'any 2017, la Direcció General de Cooperació va organitzar la conferència titulada "Acció humanitària i gènere", a càrrec d'Atria Mier, responsable d'avaluació i assistència tècnica de l'Institut d'Estudis sobre Conflictes i Acció Humanitària. Posteriorment es va dur a terme un debat amb diferents organitzacions implicades en projectes d'acció humanitària.

D'altra banda, la Conselleria de Serveis Socials i Cooperació conjuntament amb la Conselleria de Presidència han promogut la conferència "Els drets d'LGTTBI, una realitat per conquerir arreu del món" el dia 14 de desembre a la Fundació La Caixa. La ponent Fanny Gómez invità al públic a debatre la invisibilitat dels drets humans d'LGTTB al món, mentre que, d'altra banda, Lena Castell ens va donar a conèixer la llei que aborda els drets d'aquests col·lectius i la seva implantació a Balears.

2.3.2. Actuacions a iniciativa de les entitats socials

Convocatòria de subvencions per executar projectes de sensibilització i educació per al desenvolupament per a l'any 2017

Mitjançant aquesta convocatòria de subvencions, la Direcció General de Cooperació ha donat suport als agents d'EpD de les Illes Balears en la tasca d'aconseguir una societat balear més solidària i justa, conscient de les situacions que viuen les persones dels països en desenvolupament i crítica amb les causes que les provoquen. L'objecte de la convocatòria és la realització de projectes i activitats de sensibilització i educació per al desenvolupament que es duguin a terme a les Illes Balears per impulsar els valors de la solidaritat, la tolerància, l'equitat i la justícia en l'àmbit de la comunitat balear.

El pressupost d'aquesta convocatòria era de 450.000,00 €, la totalitat del qual s'ha executat. Els projectes subvencionats han estat els següents:

Donam a a conèixer el comerç just a Lluçmajor i a la comarca de Migjorn

Entitat: Associació Sikamoo

Format: tallers

Sector social: població en general

Cobertura: Lluçmajor

Pressupost total: 24.978,15 €

Subvenció: 24.978,15 €

"El comerç just, una contribució als objectius de desenvolupament sostenible"

Entitat: S'Altra Senalla

Format: tallers

Sector social: comunitat educativa i població en general

Cobertura: Mallorca

Pressupost total: 11.328,83 €

Subvenció: 11.328,83 €

"Consum responsable a les administracions públiques: acompanyant el canvi"

Entitat: Fundació Deixalles
Format: tallers
Sector social: col·lectius professionals
Cobertura: Mallorca
Pressupost total: 19.442 €
Subvenció: 19.442 €

Tallers educatius TRACTA d'EVITAR-LA sobre la tracta de persones i els drets humans 2017-2018 ""

Entitat: Fundació Amaranta
Format: tallers
Sector social: comunitat educativa
Cobertura: Mallorca, Menorca, Eivissa i formentera
Pressupost total: 25.195,22 €
Subvenció: 24.995,22 €

"Stop violències"

Entitat: Metges del món
Format: tallers
Sector social: comunitat educativa
Cobertura: Mallorca
Pressupost total: 24.512,24 €
Subvenció: 24.512,24 €

"Persones que es mouen"

Entitat: Metges del Món
Format: tallers
Sector social: comunitat educativa
Cobertura: Mallorca
Pressupost total: 24.042,24 €
Subvenció: 24.042,24 €

"Emprenedoria i sensibilització: un exercici pràctic per a la transformació social"

Entitat: Fundació Vicente Ferrer
Format: tallers
Sector social: comunitat educativa
Cobertura: Mallorca, Menorca, Eivissa
Pressupost total: 25.000 €
Subvenció: 25.000 €

“Sensibilització i educació per reduir el canvi climàtic, la dependència del petroli i els seus impactes als països empobrits”

Entitat: Amics de la Terra

Format: tallers

Sector social: comunitat educativa

Cobertura: Mallorca

Pressupost total: 14.741,84 €

Subvenció: 14.741,84 €

“Barris Oberts, connectant ciutadania a Mallorca, Fase III”

Entitat: Assemblea de Cooperació per la Pau

Format: tallers

Sector social: comunitat educativa i població en general

Cobertura: Mallorca

Pressupost total: 25.000 €

Subvenció: 25.000 €

“Escoles Sense Racisme, Escoles per a la Pau i el Desenvolupament: Diversitat i Equitat de Gènere (Fase IV)”

Entitat: Assemblea de Cooperació per la Pau

Format: tallers

Sector social: comunitat educativa

Cobertura: Mallorca

Pressupost total: 16.503,52 €

Subvenció: 16.503,52 €

“Forum Comunicació, Educació i Ciutadania (fase VI)”

Entitat: Enginyeria sense Fronteres

Format: tallers

Sector social: comunitat educativa i població general

Cobertura: Mallorca, Menorca, Eivissa

Pressupost total: 25.000 €

Subvenció: 25.000 €

“Solidaritza't! Comunitats educatives transformadores de la societat (fase IV)”

Entitat: Fundació Institut Sindical Cooperació al desenvolupament

Format: tallers

Sector social: comunitat educativa

Cobertura: Mallorca

Pressupost total: 26.450,79 €

Subvenció: 25.000 €

“Blanco sabio expolia negro salvaje”

Entitat: Associació Thackhi-Runa
Format: tallers
Sector social: comunitat educativa
Cobertura: Mallorca, Menorca, Eivissa
Pressupost total: 25.000 €
Subvenció: 25.000 €

“El comerç just, una eina per a canviar el món”

Entitat: S'Altra Senalla
Format: tallers
Sector social: comunitat educativa i població en general
Cobertura: Mallorca
Pressupost total: 16.185,71 €
Subvenció: 15.685,71 €

“Joves en acció per la ciutadania global ”

Entitat: Ajuda en Acció
Format: tallers
Sector social: comunitat educativa i població en general
Cobertura: Mallorca
Pressupost total: 22.497,72 €
Subvenció: 22.497,72 €

“Apropant el Sud als escolars del municipi de Calvià”

Entitat: Treball Solidari
Format: tallers
Sector social: comunitat educativa
Cobertura: Mallorca
Pressupost total: 13.645,65 €
Subvenció: 13.645,65 €

“Acostant els Drets Humans i la Igualtat de Gènere a la ciutadania balear a través d'històries de dones refugiades de Palestina”

Entitat: Comitè Espanyol de l'UNRWA
Format: tallers
Sector social: comunitat educativa
Cobertura: Mallorca, Menorca, Eivissa
Pressupost total: 27.000 €
Subvenció: 25.000 €

“Alimentació a secundària”

Entitat: Veterinaris sense Fronteres

Format: tallers

Sector social: comunitat educativa

Cobertura: Mallorca, Menorca

Pressupost total: 24.866 €

Subvenció: 24.866 €

“Curtcircuit. Justícia alimentària en la compra pública”

Entitat: Veterinaris sense Fronteres

Format: tallers

Sector social: associacions de pares i mares d'alumnes

Cobertura: Mallorca, Menorca, Eivissa

Pressupost total: 24.538 €

Subvenció: 24.538 €

“SEGUIM, per fer créixer el comerç just”

Entitat: Associació Casal de la Pau

Format: tallers

Sector social: comunitat educativa

Cobertura: Mallorca

Pressupost total: 23.765,56 €

Subvenció: 22.359,05 €

“Cream Sinergies entre entitats i mitjans de comunicació”

Entitat: Associació Casal de la Pau

Format: tallers

Sector social: col·lectius professionals

Cobertura: Mallorca

Pressupost total: 16.366,10 €

Subvenció: 15.863,23 €

Convocatòria de subvencions per executar projectes de cooperants per a l'any 2017

Aquesta convocatòria pretén promoure l'intercanvi d'experiències i la transferència de coneixements i de metodologies de treball entre professionals de les Illes Balears i professionals de països en desenvolupament. S'han distingit tres modalitats susceptibles de ser objecte de subvenció: les estades formatives a les Illes Balears de

professionals de països en desenvolupament; les col·laboracions tècniques de professionals de les Illes Balears a països en desenvolupament, i les estades de joves voluntaris cooperants a països en desenvolupament.

El pressupost d'aquesta convocatòria era de 100.000,00 €, dels quals s'han executat 34.234,88 €. S'han finançat els projectes següents:

“Acompanyament educatiu a socis locals guatemalencs 2017”

Entitat: Ensenyants Solidaris

Soci local: Educando Guatemala

País: Guatemala

Modalitat: estades de joves cooperants

Pressupost total: 18.800 €

Subvenció: 18.800 €

“Maji Project”

Entitat: TATU

Soci local: TATU projecte

País: Tanzània

Modalitat: formació i capacitació

Pressupost total: 6.374,76 €

Subvenció: 1.951,88 €

“Assistència tècnica per al disseny d'objectius socials i creació de xarxa de dones mentores en àrees rurals de Quetzaltenango, Guatemala ”

Entitat: Treball Solidari

Soci local: CEDEPEM

País: Guatemala

Modalitat: reforç organitzacions

Pressupost total: 5.870 €

Subvenció: 5.870 €

“Suport a la millora educativa a Centreamèrica”

Entitat: Fundació Summa Humanitate

Soci local: Associació Anunciata

País: El salvador

Modalitat: formació educativa

Pressupost total: 8.780 €

Subvenció: 5.380 €

3. Gestió

En l'àmbit de la gestió, durant l'any 2017 el servei de cooperació ha continuat introduïnt millores en el Sistema Informatiu de la Cooperació de les Illes Balears (SICIB). L'objectiu és millorar en la qualitat de la gestió dels expedients administratius tramitats per la Direcció General de Cooperació.

D'altra banda, al llarg de l'any s'ha treballat per generar espais d'informació i participació entre els actors implicats. El personal tècnic de la Direcció General de Cooperació ha mantingut les reunions i trobades tècniques pertinents amb entitats socials de desenvolupament per atendre les seves demandes relacionades amb la cooperació, les emergències, l'educació per al desenvolupament i la sensibilització ciutadana. De la mateixa manera, s'ha procurat resoldre els dubtes i assessorar les entitats en qüestions puntuals sorgides durant l'execució i la justificació dels projectes.

En l'àrea jurídica, durant l'any 2017 a més d'ajustar les quatre resolucions de convocatòria de subvencions per dur a terme projectes de cooperació, d'acció humanitària i emergències, de sensibilització ciutadana i EpD, i de cooperants, s'ha finalitzat la revisió tècnico/jurídica de la normativa que ha de substituir el Decret 115/2010, de 12 de novembre i que estableix les normes especials de les ajudes a l'exterior en matèria de cooperació, acció humanitària i emergències, i les activitats de sensibilització i educació per al desenvolupament que s'executen a les Illes Balears. L'objectiu és donar resposta a les demandes de les entitats socials de cooperació, que reclamen més agilitat en el procés de concessió dels ajuts i més facilitat en la justificació de les subvencions.

Quant a la tramitació administrativa de projectes finalitzats, al llarg de l'any s'han tancat 44 expedients corresponents a projectes de cooperació i de sensibilització, duits a terme tant de manera directa com mitjançant entitats de desenvolupament.

4. Pressupost executat

Cooperació al desenvolupament	2.301.100,00 €
Convocatòria Cooperació	2.188.400,00 €
PNUD Bolívia	52.700,00 €
AECID Senegal	60.000,00 €
Acció Humanitària i Emergències	638.948,72 €
AH i Emerg	398.948,72 €
Conveni específic Apotecaris	50.000,00 €
Sàhara AAPSIB	190.000,00 €
EpD i Sensibilitació	764.234,88 €
Convocatòria Sensibilització	450.000,00 €
Convocatoria Cooperants	34.234,88 €
Escola en Pau	35.000,00 €
Conveni UIB	190.000,00 €
Programa Comerç Just	25.000,00 €
Programa formació	10.000,00 €
Conferències, exposicions i jornades	20.000,00 €
Suports als agents de cooperació	12.200,00 €
Enfortiment teixit solidari	12.200,00 €
Aportació als Fons Insulars	630.000,00 €
Fons Mallorquí	310.000,00 €
Fons Menorquí	160.000,00 €
Fons Pitiús	160.000,00 €
Planificació, Seguiment i Avaluació	29.188,83 €
Coordinació	5.700,00 €
Personal i gestió	261.165,65 €
Personal	239.183,00 €
Gestió i funcionament	21.982,65 €
TOTAL	4.642.538,08 €

